

Działanie „Rolnictwo ekologiczne” – wymogi

+ Rolnik realizujący zobowiązanie ekologiczne:

- **posiada plan działalności ekologicznej**, który sporządza się przed upływem 25 dni od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie płatności bezpośredniej w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, przy udziale doradcy rolnośrodowiskowego, na formularzu udostępnionym przez Agencję;
- **nie może przekształcać występujących w gospodarstwie rolnym trwałych użytków zielonych i pastwisk trwałych**;
- **zachowuje elementy krajobrazu rolniczego nieużytkowane rolniczo**, tworzące ostoje przyrody, określone w planie działalności ekologicznej;
- **prowadzi rejestr działalności ekologicznej** zawierający wykaz:
  - działań agrotechnicznych wykonywanych w ramach realizowanego pakietu lub jego wariantu, w tym zastosowania nawozów i wykonania zabiegów przy użyciu środków ochrony roślin ze wskazaniem nazwy i dawki zastosowanego nawozu i środka ochrony roślin oraz przyczyny zastosowania środka ochrony roślin oraz wykonania koszenia
  - wypasów zwierząt – w przypadku prowadzenia wypasu wraz z terminem ich przeprowadzenia.

Od 2016 roku nie ma wymogu prowadzenia rejestru działalności ekologicznej na formularzu udostępnionym przez Agencję.

- **przestrzega innych wymogów** określonych dla danego pakietu lub wariantu, które są określone dla poszczególnych pakietów lub ich wariantów w załączniku nr 2 do rozporządzenia ekologicznego.

+ Płatność ekologiczna jest udzielana jedynie w odniesieniu do zobowiązań, które wykraczają poza:

- odpowiednie obowiązkowe normy ustanowione zgodnie z tytułem VI rozdział I rozporządzenia (UE) nr 1306/2013, czyli zasady wzajemnej zgodności,
- odpowiednie kryteria i minimalne działania ustalone zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. c) ppkt (ii) oraz (iii) rozporządzenia (UE) nr 1307/2013, tj.
  - (ii) utrzymywanie użytków rolnych w stanie, dzięki któremu nadają się one do wypasu lub uprawy bez konieczności podejmowania działań przygotowawczych wykraczających poza zwykłe metody rolnicze i zwykły sprzęt rolniczy, w oparciu o kryteria określone przez państwa członkowskie na podstawie ram ustanowionych przez Komisję, lub
  - (iii) prowadzenie działań minimalnych, określanych przez państwa członkowskie, na

użytkach rolnych utrzymujących się naturalnie w stanie nadającym się do wypasu lub uprawy;

- odpowiednie minimalne wymagania dotyczące stosowania nawozów i środków ochrony roślin oraz inne odpowiednie obowiązkowe wymagania ustanowione na mocy prawa krajowego, określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia ekologicznego.

Wymóg wspólny dla wszystkich pakietów:

- **co najmniej 30% zbioru jest przeznaczone do przetwórstwa lub przekazania do innych gospodarstw lub sprzedaży** – w przypadku Pakietów 1–4 lub 7–10, z wyłączeniem przypadku, jeżeli:
  - ✓ rośliny bobowate grubonasienne lub gorczyca biała uprawiane w plonie głównym w ramach Pakietu 1 lub 7 zostaną wykorzystane w danym roku jako nawóz zielony na określonych gruntach
- **uzyskany zbiór jest przeznaczony do skarmiania zwierząt lub przekazania do innych gospodarstw lub sprzedaży** – w przypadku Pakietów: 5, 6, 11 i 12, z wyłączeniem przypadku jeżeli:
  - ✓ rośliny bobowate drobnonasienne, trawy lub ich mieszanki uprawiane w plonie głównym w ramach Pakietu 5 lub 11 zostaną wykorzystane w danym roku jako nawóz zielony na określonych gruntach,
  - ✓ uprawy wieloletnich roślin bobowatych drobnonasiennych, wieloletnich traw lub ich mieszanek uprawianych w plonie głównym w ramach Pakietu 5 lub 11, w drugim roku ich uprawy zostaną wykorzystane jako nawóz zielony,

co jest potwierdzone w szczególności dokumentami, o których mowa w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 889/2008 z dnia 5 września 2008 r. ustanawiającym szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych w odniesieniu do produkcji ekologicznej, znakowania i kontroli.

Wymóg dodatkowy dla Pakietu 1. Uprawy rolnicze w okresie konwersji, Pakietu 5. Uprawy paszowe na gruntach ornych w okresie konwersji, Pakietu 7. Uprawy rolnicze po okresie konwersji i Pakietu 11. Uprawy paszowe na gruntach ornych po okresie konwersji w odniesieniu do gruntów, na których:

- rośliny bobowate grubonasienne, gorczyca biała, uprawiane w plonie głównym w ramach Pakietu 1 lub Pakietu 7 zostaną wykorzystane **jako nawóz zielony**;
- uprawy roślin bobowatych drobnonasiennych, traw lub ich mieszanek uprawianych w plonie głównym w ramach Pakietu 5 lub Pakietu 11 zostaną wykorzystane jako nawóz zielony;

- uprawy wieloletnich roślin bobowatych drobnonasiennych, wieloletnich traw lub ich mieszanek uprawianych w plonie głównym w ramach Pakietu 5 lub Pakietu 11 zostaną wykorzystane jako nawóz zielony w drugim roku ich uprawy;

Uprawy wykorzystane w danym roku na nawóz zielony nie mogą zajmować więcej niż 25% wielkości obszaru objętego zobowiązaniem ekologicznym w ramach gruntów ornych.

Wymogi dodatkowe dla Pakietu 4. Uprawy sadownicze w okresie konwersji i Pakietu 10. Uprawy sadownicze po okresie konwersji:

Dla drzew owocujących lub uprawianych na podkładkach karłowych lub półkarłowych, których uprawa jest prowadzona nie krócej niż rok oraz dla krzewów owocujących:

- 1) w przypadku uprawy drzew w okresie owocowania lub na podkładkach karłowych lub półkarłowych, których uprawa jest prowadzona nie krócej niż rok, lub uprawy krzewów owocujących, ukorzenionych i spełniających minimalne wymagania dotyczące średnicy pędu:
  - a) coroczne wykonywanie na plantacji zabiegów uprawowych i pielęgnacyjnych, w szczególności usuwanie odrostów i samosiewów, zgodnie ze wskazaniem doradcy rolnośrodowiskowego, określonymi w planie działalności ekologicznej,
  - b) utrzymanie minimalnej obsady dla poszczególnych gatunków roślin, z tolerancją do 10%,
  - c) uprawianie gatunków drzew owocowych w okresie owocowania lub krzewów owocujących,
  - d) jest tyle drzew w okresie owocowania lub na podkładkach karłowych lub półkarłowych, ile jest wymagane do spełnienia minimalnej obsady drzew określonej w załączniku nr 7 do rozporządzenia, a uprawa tych drzew jest prowadzona nie krócej niż rok, przy czym w przypadku sadów mających nie mniej niż 12 lat – minimalna obsada drzew wynosi 125 drzew na hektar, a co najmniej 90% tych drzew jest uprawianych nie krócej niż 12 lat; przy ustalaniu przestrzegania niniejszego wymogu uwzględnia się również drzewa nowonasadzone*, w przypadku uzupełnienia tymi drzewami tej obsady,
  - e) jest tyle krzewów owocujących, ukorzenionych o średnicy pędu nie mniejszej niż:
    - 4 mm, mierząc u nasady pędu – w przypadku krzewów jagodowych, z wyłączeniem borówki i żurawiny wielkoowocowej,
    - 3 mm, mierząc pęd na wysokości 5 cm od jego nasady – w przypadku borówki wysokiej i borówki średniej,
    - 2 mm – w przypadku borówki niskiej i borówki brusznicy, a w przypadku żurawiny wielkoowocowej – 1 mm, mierząc pęd na wysokości 5 cm od jego nasady,ile jest wymagane do spełnienia minimalnej obsady krzewów określonej w załączniku nr 7 do rozporządzenia; przy ustalaniu przestrzegania niniejszego wymogu uwzględnia się również krzewy nowonasadzone*, w przypadku uzupełnienia tymi krzewami tej obsady,

- f) sady nie są prowadzone jako uprawa jednorzędowa,
- g) posiadanie dokumentu potwierdzającego jakość i liczbę materiału szkółkarskiego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany lub materiału szkółkarskiego CAC, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (Dz. U. z 2017 r. poz. 633) – w przypadku drzew i krzewów gatunków wymienionych w wykazie, o którym mowa w art. 1 ust. 3 tej ustawy (drzewa i krzewy objęte ustawą o nasiennictwie), jeżeli nimi uzupełniono minimalną obsadę drzew lub krzewów (o której mowa powyżej), i są one odpowiednio drzewami niebędącymi w okresie owocowania lub niebędącymi na podkładkach karłowych lub półkarłowych, których uprawa jest prowadzona nie krócej niż rok, lub nie są krzewami owocującymi, ukorzenionymi i spełniającymi minimalne wymagania dotyczące średnicy pędu (wypis ze świadectwa kwalifikacji, szkółkarski dokument towarzyszący, dokument dostawcy);

Dla drzew i krzewów nowonasadzonych*:

- 2) w przypadku uprawy drzew niebędących w okresie owocowania lub niebędących na podkładkach karłowych lub półkarłowych, których uprawa jest prowadzona nie krócej niż rok, lub uprawy krzewów, które nie są krzewami owocującymi, ukorzenionymi i spełniającymi minimalne wymagania dotyczące średnicy pędu, które zostały nasadzone do terminu składania wniosku o przyznanie płatności ekologicznej:
  - a) utrzymanie minimalnej obsady dla poszczególnych gatunków roślin, z tolerancją do 10%,
  - b) w przypadku drzew – do nasadzeń użyto materiału szkółkarskiego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany lub materiału szkółkarskiego CAC, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie, który spełnia następujące minimalne wymagania jakościowe:
    - wysokość drzewa powinna wynosić nie mniej niż 80 cm, mierząc od szyjki korzeniowej,
    - średnica pnia powinna wynosić nie mniej niż 8 mm, mierząc na wysokości 10 cm powyżej miejsca uszlachetniania,a uprawianych drzew jest tyle, ile jest wymagane do spełnienia minimalnej obsady drzew określonej w załączniku nr 7 do rozporządzenia,
  - c) w przypadku krzewów gatunków wymienionych w wykazie, o którym mowa w art. 1 ust. 3 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (krzewy objęte ustawą o nasiennictwie np. malina, jeżyna, porzeczka, agrest) – do nasadzeń użyto materiału szkółkarskiego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany lub materiału szkółkarskiego CAC, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie, który spełnia następujące minimalne wymagania jakościowe:
    - krzewy jagodowe, z wyłączeniem borówki i żurawiny wielkoowocowej, powinny mieć minimum jeden pęd o długości co najmniej 20 cm, mierząc od nasady do

jego wierzchołka, albo dobrze wykształcone pąki nasadowe, a średnica pędu powinna wynosić nie mniej niż 4 mm, mierząc u nasady pędu,

- borówka wysoka i borówka średnia powinny mieć minimum jeden pęd o długości co najmniej 20 cm, mierząc pęd główny od nasady do jego wierzchołka, a średnica pędu powinna wynosić nie mniej niż 3 mm, mierząc pęd na wysokości 5 cm od jego nasady,
- borówka niska, borówka brusznica i żurawina wielkoowocowa powinny mieć minimum jeden pęd o długości co najmniej 10 cm, mierząc pęd główny od nasady do jego wierzchołka, średnica pędu powinna wynosić nie mniej niż 2 mm, a w przypadku żurawiny wielkoowocowej – nie mniej niż 1 mm, mierząc pęd na wysokości 5 cm od jego nasady,
- truskawka powinna mieć co najmniej dwa w pełni wykształcone liście albo średnicę korony o grubości nie mniejszej niż 4 mm,
- poziomka powinna mieć co najmniej dwa w pełni wykształcone liście albo średnicę korony o grubości nie mniejszej niż 2 mm,
- winorośl powinna mieć minimum jeden pęd o długości co najmniej 20 cm, mierząc od nasady do jego wierzchołka, a średnica pędu powinna wynosić nie mniej niż 4 mm, mierząc u nasady pędu,

a uprawianych krzewów jest tyle, ile jest wymagane do spełnienia minimalnej obsady krzewów określonej w załączniku nr 7 do rozporządzenia,

- d) w przypadku krzewów gatunków niewymienionych w wykazie, o którym mowa w art. 1 ust. 3 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (krzewy nieobjęte ustawą o nasiennictwie: np. aronia, dereń jadalny, bez czarny, róża dzika) – do nasadzeń użyto materiału szkółkarskiego, który spełnia minimalne wymagania jakościowe określone w lit. c tiret pierwsze, a uprawianych krzewów jest tyle, ile jest wymagane do spełnienia minimalnej obsady krzewów określonej w załączniku nr 7 do rozporządzenia,
- e) coroczne wykonywanie na plantacji zabiegów pielęgnacyjnych, w szczególności usuwanie odrostów i samosiewów, formowanie korony drzew lub przycięcie krzewów po posadzeniu w celu wzmocnienia pędów,
- f) stosowanie nawozów i środków (dopuszczonych do stosowania w rolnictwie ekologicznym, zawierających N, P, K, Mg i Ca) w dawkach określonych w planie działalności ekologicznej z uwzględnieniem bilansu azotu i wyniku chemicznej analizy gleby, która została przeprowadzona nie wcześniej niż rok przed nasadzeniem plantacji sadowniczej,
- g) zapobieganie i ochrona przed chorobami i szkodnikami, w przypadku takiej konieczności, przy użyciu środków dopuszczonych do stosowania w rolnictwie ekologicznym, zgodnie ze wskazaniem doradcy rolnośrodowiskowego określonymi w planie działalności ekologicznej,

- h) zapobieganie zachwaszczeniu i usuwanie chwastów – utrzymanie gleby w postaci czarnego ugoru lub zadarnienie przez regularne koszenie lub stosowanie innych zabezpieczeń przed rozprzestrzenianiem się chwastów,
- i) sady nie są prowadzone jako uprawa jednorzędowa,
- j) posiadanie dokumentu potwierdzającego jakość i liczbę materiału szkółkarskiego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany lub materiału szkółkarskiego CAC, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie – w przypadku drzew i krzewów gatunków wymienionych w wykazie (drzewa i krzewy objęte ustawą o nasiennictwie), o którym mowa w art. 1 ust. 3 tej ustawy (wypis ze świadectwa kwalifikacji, szkółkarski dokument towarzyszący, dokument dostawcy).

✓ **nowonasadzone plantacje sadownicze** – to w przypadku:

- **drzew** – uprawy drzew niebędące w okresie owocowania lub niebędące na podkładkach karłowych lub półkarłowych, których uprawa jest prowadzona nie krócej niż rok, które zostały nasadzone do terminu składania wniosku o przyznanie płatności,
- **krzewów** - uprawy krzewów, które nie są krzewami owocującymi, ukorzenionymi i spełniającymi minimalne wymagania dotyczące średnicy pędu, które zostały nasadzone do terminu składania wniosku o przyznanie płatności.

✚ **Wymogi dodatkowe dla Pakietu 5. Uprawy paszowe na gruntach ornych w okresie konwersji i Pakietu 11. Uprawy paszowe na gruntach ornych po okresie konwersji w odniesieniu do gruntów, na których uprawy wieloletnich roślin bobowatych drobnonasiennych, wieloletnich traw lub ich mieszanek uprawianych w plonie głównym zostaną wykorzystane jako nawóz zielony w drugim roku ich uprawy :**

- **koszenie w terminie do dnia 31 lipca w pierwszym roku uprawy ww. roślin;**
- **zebranie i usunięcie skoszonej w pierwszym roku uprawy biomasy** (w tym zakaz pozostawiania rozdrobnionej biomasy); w terminie do 2 tygodni po pokosie biomasa powinna zostać usunięta z działki rolnej lub ułożona w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi.

✚ **Wymogi dodatkowe dla Pakietu 6. Trwałe użytki zielone w okresie konwersji i Pakiet 12. Trwałe użytki zielone po okresie konwersji:**

- **koszenie w terminie do dnia 31 lipca lub wypasanie** w okresie wegetacyjnym na trwałych użytkach zielonych, przy czym dopuszczalne jest wypasanie przez cały rok danieli oraz jeleni szlachetnych;
- **zebranie i usunięcie skoszonej biomasy** (w tym zakaz pozostawiania rozdrobnionej biomasy); w terminie do 2 tygodni po pokosie biomasa powinna zostać usunięta z działki rolnej lub ułożona w przyzmy, w tym przyzmy balotowe, stogi lub brogi.